

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

33. årg.

Bergen, Torsdag 30. januar 1947.

Nr 5

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 25. januar.

Rikt skreifiske.

Storsildfisket slår til på Svinøyfeltet.

589 tonn pigghå til Måløy på en uke.

Fisket i uken som endte 25. januar var begunstiget av gode værforhold fra Troms til Lindesnes, mens været i Finnmark ikke var fullt så godt. Skreifisket gir nå meget bra fangster fra Breivikbotn i Vestfinnmark til Borge i Lofoten. Der er allerede oppfisket et forholdsvis betydelig kvantum. I det nordlige Sogn og Fjordane drives det et utmerket pigghåfiske og på Sunnmøre og til dels nordover langs Mørkekysten og i Sør-Trøndelag tas det gode seifangster. Rusefisket beskrives som godt. På Sørlandet har fisket tatt seg opp og det tas bra med reker under land. Fetsild- og småsildfisket er meget beskjedent og i Nord-Norge avslutter mange bruk fisket. Vintersildfisket gjorde en beskjeden begynnelse i slutten av forløpne uke, men natten til 27. januar slo fisket til for alvor med rike snurpefangster på Svinøyfeltet på Sunnmøre.

Skreifisket.

I Finnmark er der fra nyttår til 18. januar oppfisket 796 tonn torsk, hvorav saltet 229, hengt 23 og iset 544 tonn. Bare en del av denne torsk, som er fisket i Vestfinnmark, består av skrei. Tallene for Finnmark er vesentlig større enn i fjor.

I Troms var der gjennomgående bra værforhold og godt fiske. For Berg og Torsken meldes det om 6 sjøværddager med linefangster 700 til 10 700 kg, garnfangster 900—8000 kg. Ukefangsten er 540 tonn

— totalfangsten 969 tonn. I Hillesøy var der liknende fiskeforhold med garnfangster på 500—4000 og linefangster på 500—3000 kg. Ukefangsten var 395 og totalfangsten 659 tonn. Fra Skjervøy meldes det om ganske gode line- og juksafangster og en totalfangst på 235 tonn. For Tromsøysund meldes det om 4 sjøvær og totalfangst 267 tonn. For Tromsø by var der 2 hele og 2 delvise sjøvær med gode fangster fra bankene og bra fiske under kysten. Ukefangsten var 94 tonn og i alt er der fisket 286 tonn. Fiskevektene i fylket varierer mellom 250 og 500 kg pr. 100 stk. Der medgår fra 800 til 1250 kg fisk til framskaffelsen av 1 hl lever, som har en tranprosent på 45—60.

Fra Andenes foreligger der ikke melding for siste uke, men underhånden opplyses det at fisket er godt.

I Øksnes og Langenes hadde man 6 hele sjøvær med garnfangster på 800—1500 kg, linefangster på 3600—6000 kg. Der er i alt oppfisket 1500 tonn skrei. Fiskevkten er 350—400 kg pr. 100 stk., leverholdigheten 800 og tranprosenten 55. I Bø hadde man også 6 sjøvær med garnfangster 150—5700 kg, linefangster 68—2000 kg, juksefangster 80—1200 kg. Ukefangsten oppgis til 402 tonn og i alt er der fisket 947 tonn. I Borge på Yttersiden av Lofoten var der 5 hele og 1 delvis sjøvær. Der ble tatt 150 til 3800 kg på garn, 200 til 900 kg på juksa og 500 til 1300 kg på line. Der er i alt oppfisket 562 tonn

skrei. Fiskevekten oppgis til 350—420, leverholdig heten til 800 med tranprosent 55.

I Lofoten har det bare vært drevet forsøksmessig fiske med små resultater. Lofotoppsynet vil bli satt den 30. januar.

På Helgeland foregår det et mindre fiske. I Sør-Trøndelag er skreioppsynet satt for Halten, men fisket har hittil vært helt ubetydelig.

Der er hittil anmeldt fisket tils. 7327 tonn torsk, hvorav 796 tonn for Finnmark, 2415 tonn for Tromsø, 3302 tonn for Vesterålen, 800 tonn for Yttersiden og 14 tonn på Helgeland. Tallet for Finnmark omfatter fisket pr. 18. januar og i tallet for Vesterålen er Andøya bare medregnet pr. 18. januar. Av kvantumet er der saltet 1534 tonn, hengt 577 tonn, iset 5158 tonn, til frysing 58 tonn. Der er tilvirket 4148 hl dampmedisintran, levert 491 hl lever til annen tran, saltet 370 og iset 2481 hl rogn.

Bankfisket og kystfisket.

Fra Måløy meldes det om svært godt pigghåfiske med fangster opptil 14 000 kg på turen. Dertil fiskes det for årstiden uvanlig bra med torsk på snurrevad ved Stad og Kråkenes med fangster opptil 2700 kg. Ukefangsten for Måløy er i alt på 660 tonn, hvorav 589 tonn pigghå, 23 tonn torsk, 20 tonn sei, 21 tonn lange og 4 tonn brosme. Fra Møre meldes det om ganske godt seifiske med fangster på opptil ca 2000 stykker på båten. I ukens løp er der i fylket ilandbrakt 498 tonn fisk, hvorav nevnes 12 tonn torsk, 376 tonn sei, 7 tonn lange, 3 tonn brosme, 6 tonn hyse, 62 tonn pigghå samt noe skate, reker etc.

Fra Tromsø meldes det i siste uke innbrakt 128 tonn fisk, hvorav 94 tonn skrei, 6 tonn brosme og 24 tonn hyse. Det er helst bankfiskerne som får hysen og da i lag med skreien. Hysen utgjør i enkelte tilfelle opptil halvparten av fangsten.

Håbrandfisket.

Det foregikk i siste uke en del fiske på Aktivneset, Tampen og Vikingbanken med samlet ukefangst ca. 30 000 kg.

Rusefisket

Det går til dels meget bra med rusefisket. I siste uke ble det av levendetorsk transportert til Mosjøen 14 000 kg, Trondheim 48 000 kg og Bergen rundt om 30 000 kg.

Sørlandet.

Fra Kristiansand S meldes det om bra fiske med småliner og garn i skjærgården. I siste uke har distriktet vært bra selvforsynt med fisk, hovedsakelig lange, hyse og lyr. Rekefisket har vært forsøkt både på Revet og under land. På Revet er der abso-

lutt intet å få, men under land tar trålerne opptil 3—400 kg i dagsfangst. Ukefangsten av reker for strekningen Egersund—Langesund kan dreie seg om 10 000 kg.

Fetsild- og småsildfisket.

Det går meget tregt med dette fiske og det har i det siste vært meldt om atskillig agnmangel i Nord-Norge. I siste uke er der i Troms og i Ofoten blitt fisket tilsammen 1500 hl sild, som i sin helhet er levert til agn. I Troms har fisket stort sett vært helt ubetydelig og notfolkene går nå fra brukene for å ruste seg til Lofotfisket. For Ofoten (Rombakken) skal der være bra sildeutsikter. På Helgeland har det i uken vært noe hermetikksild å få på Ursfjord, hvor 3 bruk holder det gående. Ukefangsten var 1300 hl.

I Trøndelag har snurperne forlatt distriktet og det er nå bare hjemmelag — landnoter som fisker fetsild og småsild. Av hjemmelag ble det i uken i Innheradsfjorden oppfisket 350 hl småsild.

Vintersildfisket.

I tiden fra den 22. til og med den 25. januar ble det tatt en rekke småfangster fra noen stykker opp til 2 hl storsild på drivgarn på feltene mellom Svinøy og Smøla. Det var så meget at man anet sildens snarlige komme. Den 25. januar ble det meldt om ekkoloddobservasjoner av stimdannelse på ca. 55 favners dybde på Svinøyfeltet, og om morgenen i 4—5 tiden den 27. januar slo fisket til med rike snurpefangster på et felt beliggende om lag 15 kvartmil nordvest av Svinøy på Sunnmøre. En svær flåte av snurpere samlet seg på dette felt, og inntil middagstider den 28. januar var der tatt betydelig over 100 snurpefangster i størrelsen fra 400 til 3300 hl, tilsammen mer enn 200 000 hl storsild. Samtidig meldtes det om meget gode drivgarnfangster på Svinøyfeltet på opp til 500 hl, med gjennomsnittsfangst langt over 100 hl. Sildetyngden på det flak hvor fisket foregikk var meget stor, og der meldes om en del skader på snurpenoter og noen tapte drivgarnlenker. For ytterligere å beskrive situasjonen på feltet gjengis følgende telegram fra fiskerikonsulent Lea ombord i jageren »King Haakon 7«: 28. januar kl. 10,50: »Siste døgn avsøkt Ona—Bremanger uten brukbare kontakter for Svinøyfeltet og heller ikke sørligere enn Kråkenes. Undersøkelsene fortsetter lenger sør.«

Det later med andre ord til at forekomstene konsentrerer seg om Svinøyfeltet også med kontakter på asdic og ekkolodd helt sør til Kråkenes. Den siste opplysning synes å tyde på at fisket i Sogn og Fjordane vil følge meget snart.

Litt av hvert.

Ikke-yrkesfiskernes deltakelse i makrellfisket. På representantskapsmøtet i Kristiansand i Norges Makrellag ble saken om ikke-yrkesfiskernes deltakelse i makrellfisket tatt opp til behandling.

Fra styret forelå følgende innstilling:

Under og etter årets makrellsesong har styret mottatt en rekke skrivelser og henvendelser fra distriktsfiskerlag, lokale fiskerlag og fiskere enkeltvis, angående det forhold at folk fra andre yrker deltar i makrellfisket og får levere sin fangst til Norges Makrellag.

Dette spørsmål kan få stor betydning for makrellfiskerne, men spørsmålet er antakelig også meget vanskelig å løse på en tilfredsstillende måte. Under årets sesong så styret i hvert fall ingen mulighet for å få stoppet disse leveranser.

Vi har i dag ingen norsk lov som forbyr folk tilhørende andre yrker å drive fiske og selge sin fangst. Dessuten er det i mange tilfelle ingen lett oppgave å avgjøre om en mann skal betraktes som yrkesfisker eller ikke. Det er som kjent bare en mindre del av Norges fiskerbefolkning som har fiske som eneste yrke.

En alvorlig henvendelse til våre myndigheter.

Styret mener likevel saken er av så stor viktighet for makrellfiskerne at det bør rettes en alvorlig henvendelse til våre statsmyndigheter. Det bør utarbeides lovbestemmelser som i hvert fall forbyr folk som har full stilling i andre yrker å drive fiske utover det som behøves av fisk til eget husbehov. Samtidig bør Makrellaget sende anmodning til de forskjellige faglige landsyrkesorganisasjoner at disse gjennom sine underavdelinger alvorlig henstiller til sine medlemmer ikke å delta i makrellfisket og forsøke å selge sin fangst til skade for yrkesfiskere.

I debatten deltok blant andre også fiskeriinspektør Buvik, som understreket at saltvannsfisket var fritt for alle norske innvånere. Den eneste unntakelse som eksisterer gjelder laksen. Det har i århundrenes løp vært gjort forsøk på fra grunneiernes side å oppnå særrettigheter f. eks. i hummerfisket, men selv de eneveldige danske konger bestemte at saltvannsfisket skulle være fritt for enhver. Styret kom inn på realitetene av at deltakelsen fra andre yrker kan få betydning for fisket i framtiden. Jeg tror dette er et sørnorsk problem. Jeg tror ikke de har vært plaget av dette på Vestlandet og i Nord-Norge. På grunn av den rettsbeskyttelse som har eksistert er jeg ænig i redaksjonen i styrets forslag på ett punkt. Det er punktet om at der burde utarbeides lovbestemmelser som i hvert fall forbyr folk som har full stilling i andre yrker å drive fiske utover det som behøves av fisk til eget husbehov. Heri ligger at vi først må få greie på, hva er en yrkesfisker? Da kommer vi opp i vanskeligheter. Jeg ville anse det som en fordel å få løst denne saken for denne landsdelen uten å komme inn på rettsreglene. Det var å foretrekke i stedet for direkte å få en lovbestemmelse som forbyr folk å gå ut å fiske. Fiskeriinspektøren antydte å ta sikte på en tilføyelse i Råfiskloven med bestemmelse om at salgsorganisasjonen fikk fullmakt til å nekte å motta fisk fra andre enn yrkesfiskere.

Derved ville en oppnå å få løst saken rent sørnorsk, og da ville resultatet bli det en tilsiktet. Jeg kan derfor vanskelig overfor departementet anbefale et forbud slik som det står i styrets innstilling, men derimot vil jeg anbefale for myndighetene det som er nevnt, derved vil en oppnå det tilsiktede resultat. («Vestlandske Tidende» 4. januar).

Lofotoppsynet vil i år ifølge Fiskeridepartementets bestemmelse bli satt den 30. januar, under ledelse av oppsyns-sjef overrettssakfører Bjørnstad, Svolvær. Utvalgsformann er Gerhard Sandvær, i oppsynstiden adresse Svolvær.

Norges Levendefisklag får nå bygd en ny brønnbåt. Den skal være ferdig i løpet av april. Båten blir 75 fot lang og får en 120 hestekrefters motor. Brønnbåten skal ta dobbelt så stor last som de nåværende. («Nidaros» 18. januar).

Den nord-norske sildoljeindustri. Direktør, ingeniør Holtan, holdt forleden foredrag i kringkastingen om den nord-norske sildoljeindustri.

Det er 14 sildoljefabrikker i de tre nordligste fylker, fordelt langs kysten fra Rana til Nord-Troms. Fabrikkens mottakerkapasitet er tilsammen 175 000 hl sild p.r. døgn, og produksjonen er ca. 7500 sekker sildemel å 100 kg pr. 24 timer. Sildoljeutbyttet ligger gjennomsnittlig på 20 kg pr. 100 kg mel, men varierer med sildens fettinnhold, og kan i den tiden silden er fetest gå helt opp i 50 pst. av meleets vekt.

I et alminnelig godt sildeår fiskes det mellom 1,2 og 2 millioner hl sild. Av dette kvantum blir det framstillet ca. 20 000 tonn sildemel og ca. 4000 tonn sildolje. Med dagens pris på markedet utgjør dette en førstehåndspris på ca. 16 millioner kroner.

Produksjonskapasiteten i de enkelte fabrikker varierer mellom 400 og 1000 sekker pr. døgn.

Ved fabrikkene er det i sesongen beskjeftiget ca. 12 000 mann. («Lofotposten» 14. januar).

Bare 8000 tonn klippfisk av gammel produksjon igjen i landet. Vi har vendt oss til formannen i Klippfiskgruppen, herr Michael Rasmussen, med spørsmål om hvor meget klippfisk en regner med å ha på lager ved årsskiftet.

— Nøyaktige oppgaver foreligger ennå ikke, svarer Rasmussen, det tar sin tid å innhente materialer fra de forskjellige eksportører. Men jeg skulle regne med at det er omkring 8000 tonn igjen i landet.

— Er det utsikt til å få partiet skipet før kommende sesongs produksjon tar til?

— Hele produksjonen i 1946 ble for så vidt forhånds-solgt gjennom klippfiskavtalene allerede i sommer, så partiet skulle være plasert. En kan nok vente tomme lager over alt før den nye klippfisksesongen. («Sunnmøre Arbeideravis» 17. januar).

Færøyenes samlede trålerflåte skal fiske på Senja. Fra Harstad meldes at det stadig kommer færøyske trålere til byen. Hele den færøyske fiskerflåte ventes å delta i skreifisket på Senjabanken. En venter stor deltakelse også fra Island. («Verdens Gang» 21. januar).

Russerne bygger 150 flytende fiskefabrikker. Ingeniører i Leningrad har konstruert 150 nye helsveiste tråler på 150 tonn med utstyr for å lokalisere fiskestimene, meddelte Moskvakringkasteren fredag morgen. Trålerne er også utstyrt med anlegg for å hermetisere fisken, og vil på en 20 dagers tur kunne hermetisere 10 000 bokser torskelever, 10 tonn tran, 30 tonn fiskemel og fryse 100 tonn fiske. (V. G. fra United Press).

Ut- landet.

Den Marokkanske hermetikkindustri.

Etter 22 års forløp er denne industri blitt så stor at den kan betraktes som en av de viktigste industrier i Marokko sett fra et økonomisk synspunkt.

I 1939 var der i alt 50 fiskehermetikkfabrikker som fordelte seg slik:

Casablanca 19, Fédala 6, Rabat 1, Port-Lyautey 1, Mazaga 2, Safi 19, Agadir 2.

Foruten disse foretakender som pakket fiskehermetikk i olje, fantes der likeledes 129 salterier og røkerier.

Etter hvert som matforsyningene i moderlandet blir mer stabilisert, vil dog de siste få mindre betydning. På den annen side vil utvilsomt hermetikkindustrien, som hittil har hatt en uavbrutt utvikling, ennå ha muligheter for utvidelser etter gjenopptakelse av de normale eksportmarkeder og handelen med utenverdenen.

Nedenanførte produksjonstall for de 10 siste år kan gi et bilde av denne industris betydning:

1935/1936	330 000	ks.	1/4	club	30
1936/1937	380 000	"	"	"	"
1937/1938	480 000	"	"	"	"
1938/1939	590 000	"	"	"	"
1939/1940	520 700	"	"	"	"
1940/1941	557 000	"	"	"	"
1941/1942	305 800	"	"	"	"
1942/1943	259 500	"	"	"	"
1943/1944	251 300	"	"	"	"
1944/1945	301 000	"	"	"	"

Som det ses har produksjonen avtatt betydelig siden 1941, hvilket skyldes to hovedårsaker, nemlig 1) manglende tilførsler på blikk og olje og 2) militære forholdsregler som hindret fiskets alminnelige drift. — De nevnte 50 fabrikkers teoretiske produksjonskapasitet ligger på ca. 1 100 000 kasser 1/4 club pr. år.

Inntil 1939 gikk størstedelen av produksjonen til eksport etter at det lokale forbruk på ca. 20 000—30 000 kasser pr. år var tilfredsstillende. Moderlandet Frankrike mottok således i 1938 ca. 257 000 kasser, og utenlandske kjøpere for øvrig ca. 287 000 kasser.

Fra dette tidsrom har produksjonen foruten å yte verdifullt bidrag til befolkningens ernæring under krigen, gått til de allierte armeer.

Fisket i Finnmark fylke i tiden 1—18 jan 1947.

Fiskesort	Fangst- mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	795 782	543 810	—	229 384	22 588
Hyse	179 603	160 480	—	5 809	13 314
Sei	755	755	—	—	—
Brosme	3 882	2 068	—	—	1 814
Kveite	6 969	6 969	—	—	—
Flyndre	2 743	2 743	—	—	—
Uer	272	272	—	—	—
Steinbit	95	64	—	29	—
I alt	990 099	717 161	—	235 222	37 716

Merk: I forbindelse med fisketallene oppgis i samlet levermengde 720 hl. Ennvidere oppgis 193 hl damptran og 51 hl rogn.

Man mener at Frankrike i de nærmeste år vil kunne avta størstedelen av produksjonen, og at verdensmarkedet for øvrig vil kunne avta det resterende, selv om produksjonen skulle øke ytterligere. Men i denne forbindelse må pris-spørsmålet tas opp til revisjon grunnet sterk konkurranse fra Portugal.

For tiden gir regjeringen ikke tillatelser til nyetablering i denne bransje. (»Conserves de Poissons«).

Produksjonen av Olivenolje i Spania.

Olivenfrukten og dens olje er en av de viktigste nasjonalrikdommer i Spania, og oljeframstillingen inntar en framskutt plass i nasjonens økonomiske liv. Spania framstiller 70 pst. av all olivenolje i verden, og er helt overlegen i forhold til Italia, Grekenland og andre.

Utviklingen av de arealer som er blitt utlagt til oliven dyrkning er ganske interessant:

1890	1 123 000	hectar
1920	1 571 294	»
1930	1 882 289	»
1941	2 161 128	»

Oljeproduksjonen i de siste år har vært følgende:

1939/40	2 086 175	qm.
1940/41	2 846 026	»
1941/42	3 826 890	»
1942/43	2 372 386	»
1943/44	4 135 519	»

(1 quintal métrique = 100 kg).

I 1946 vil avlingen bli noe redusert grunnet dårlig høst, som igjen skyldes sykdom på trærne i visse distrikter. (»Conserves de Poissons«).

Norsk hermetikkolje i Frankrike.

Monsieur Torquet, direktør i C. O. F. I. C. A. (Comptoir Français de l'Industrie des Conserves Alimentaires) nevnte i et komitémøte at det fremdeles skulle være mulig å oppnå norsk sildolje. M. Torquet henledet dog oppmerksomheten på det faktum at under forhandlingene med Forsyningsdepartementet

Ilandbrakt fisk til Tromsø i tiden 1—18 januar 1947

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Fersk	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	191 385	77 502	51 355	62 528	—
Sei	—	—	—	—	—
Lange	2 070	—	—	2 070	—
Brosme	19 215	—	—	19 215	—
Hyse	41 680	40 110	—	270	1 300
Kveite	1 930	1 930	—	—	—
I alt	256 280	119 542	51 355	84 083	1 300

for å oppnå en ny kontingent av denne olje, viste Departementet seg reservert, idet man lot forstå at de franske konserver kunne risikere å få skadet sitt gode renommé ved den publisitet (reklame) som der ble gjort fra norsk side for den norske oljen.

Forsyningsdepartementet syntes å frykte denne publisitet, og fant det ønskelig, før det imøtekom forespørselene om importlisenser, å bli kjent med hermetikkproduzentenes oppfatning. Komiteen er av den formening at denne fare ikke er å frykte, og at forsøkene med den norske sildolje er falt fullt tilfredsstillende ut, og at det ville være meget beklagelig om man ikke skulle oppnå en ny kontingent. («Conserves de Poissons»).

Herring Industry Board får et rådgivende utvalg.

Statsråden for Skotland, landbruks- og fiskeriministeren og innenriksministeren, har i imedhold av Herring Industry Act 1938 utpekt 23 medlemmer i et rådgivende utvalg benevnt «The Herring Industry Advisory Council». Medlemmene skal fungere inntil 31. mars 1949.

I overensstemmelse med bestemmelsene skal utvalgets formann være et medlem av Herring Industry Board. Mr. F. A. Bell, O. B. E., M. C., som ble adlet ved nyttår, er blitt anmodet om å påta seg vervet i kraft av sin stilling som formann i H. I. B.

Av medlemsfortegnelsen for utvalget framgår det, at dette er sammensatt av representanter for alle grener innen sildefiskerier og beslektede næringer. I rådet sitter således fiskere, fiskerlagsfolk, arbeiderledere, spesialister innen de forskjellige grener av tilvirkingen, hvorunder sildoljeindustrien, og spesialister i eksporten til de forskjellige markeder. («Fish Trades Gazette»).

Eftersøkt: Hendig fartøystype til sildefiske.

Messrs. James Martin and Sons verksted i Granton sjøsatte den 23. januar et eksperimental-fartøy spesielt tegnet og bygget for Herring Industry Board. Sjøsettingen ble foretatt av Mrs. J. Westwood, som er hustru til statsråden for Skotland.

Fartøyet er det første av to forskjellige som bygges for Herring Industry Board. Hensikten med eksperimentene er å oppnå større drifts- og fangsteffektivitet med henblikk på større fangster og mindre driftsutgifter, som kan øke fiskernes utbytte. Når fartøyene er ferdige vil de bli benyttet for

søksmessig blant annet til å prøve forskjellige metoder til å lokalisere sildestimene, lete etter nye banker og prøve nye redskaper. Fartøyenes konstruksjon er resultatet av undersøkelser som er utført for «The Board» av Messrs. Denny Bros., Ltd., i Dumbarton (ingeniørfirma). Skrogformen ble for øvrig endelig fastslått etter utstrakte forsøk med modeller i tank.

Det antas at begge fartøyer skal ta del i det skotske sildefiske til sommeren og senere fortsette i fisket utfor East Anglia. Det skal søkes fastslått hvordan fartøyenes manøvre-dyktighet og driftsomkostninger forholder seg til de allerede eksisterende og tradisjonelle typer. Det nå sjøsatte fartøy har fått navnet «Silver Scout». Det har en største lengde av 65 fot, bredde 18 fot og stikker 8 fot akter. Maskinen er en 120 hestekrefters Gleniffer dieselmotor med reduksjons-gear 3—1. Fartøyet vil få installert ekkolodd. («Fishing News»).

Færøyenes første og hittil eneste nybygde tråler.

Den første tråler som noensinne er blitt nybygd for færøyske regning — 165-foteren «Nolsoyar Pall», som vil bli innregistrert i Thorshavn — gikk nylig av stabelen bredsides i River Hull fra Messrs. Cook, Welton and Gemmell's verksted i Beverley.

Fartøyet som er oljefyrt er et av de største og mest moderne av sin type. Den har bekvemmeligheter for et mannskap på 36, blir utstyrt med trandamperi, og vil bli satt inn i færøysk torske- og sildefiske.

Herr Leif Waagstein som overtok fartøyet for rederen herr Chris. Holm Jacobson, minnet om at øyene hittil hadde måttet nøye seg med å overta second-hand tråler-tonnasje, og at der av førkrigsflåten på 12 sådanne bare var 5 tilbake.

Fartøyet er for øvrig det første av 2 som blir bygget i Beverley.

Mr. Hunter, verkstedets adm. direktør, uttalte at hans firma hadde hatt forespørsler etter fartøyer fra alle verdens kanter, og at firmaet nå var beskjeftiget med oppfyllingen av kontrakter som var inngått med belgiske, franske, islandske og færøyske interessenter. («Fishing News»).

Ny islandsk tråler.

Den fjerde tråler innen en serie på åtte, som bygges for den islandske stats regning hos Cochrane and Sons Ltd., Selby, er nettopp blitt sjø satt. Fartøyet lengde er 175 fot, bredde 30 fot, dybde 16 fot. Det er blitt døpt «Egil Skallagrímsson». Fartøyet er dampdrevet, men alt hjelpemaskineri er elektrisk drevet, bortsett fra en 1200 favners trålvinsj. Maskinen er en tripleekspansjons dampmaskin med sylinderdiametre på 16½ tomme, 28½ tomme og 47 tommer, med en slaglengde på 30 tommer. («Fishing News»).

Det svenske sildefiske.

I uken som endte 18. januar ble det i Sverige ilandbrakt 826 tonn trålsild tatt på Helsebanken, vest av Vinga og på Haken. Prisene i Gøteborg var 19—48 øre, gjennomsnittlig 35 øre pr. kg. Siden sesongens begynnelse 1. juli er der ilandbrakt 483 tonn garnsild, 29 146 tonn trålsild og 2266 tonn snurpesild, tilsammen 31 895 tonn mot 21 779 tonn samtidig i foregående sesong. I inneværende sesong er der blitt saltet 11 626 tonn mot 9304 tonn i 1945/46.

Fisk brakt iland i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. 18. januar 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg
Torsk	50 802	50 802	—	—
Sei	167 809	167 809	—	—
Lyr	—	—	—	—
Lange	11 237	11 237	—	—
Blålange	—	—	—	—
Brosme	4 861	4 291	300	270
Hyse	17 331	17 331	—	—
Lysing, kolmule	—	—	—	—
Kveite	1 070	1 070	—	—
Gullflyndre, rødsp.	253	253	—	—
Smørtflyndre	62	62	—	—
Ål	—	—	—	—
Uer (rødfisk)	120	120	—	—
Steinbit	—	—	—	—
Breiflabb ulke	—	—	—	—
Skate, rokke	4 783	4 783	—	—
Annen fisk	7 420	7 420	—	—
Håbrand	82	82	—	—
Pigghå	35 088	35 088	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—
Hummer	310	310	—	—
Reker	1 800	1 800	—	—
Krabbe	—	—	—	—
I alt	303 028	302 458	300	270
Herav til:				
Ålesund	105 549	105 549	—	—
Kristiansund N. ...	71 656	71 656	—	—
Smøla	36 980	36 710	—	270
Bud—Hustad	12 661	12 661	—	—
Ona—Bjørnsund ..	18 932	18 932	—	—
Bremsnes	57 250	56 950	300	—
Lever	127	—	—	—

Det hollandske sildefiske.

I uken til 11. januar ble det ilandbrakt 2 tønner fullsild og 1264 tønner steinharing. I sesongen er der fisket 107 698 tønner matjes, 100 923 tønner fullsild, 555 354 tønner steinharing og 7848 tønner ijlsharing, total 777 823 fiskepakkete tønner saltsild, hvortil 23 312 tonn sild ilandbrakt i fersk stand.

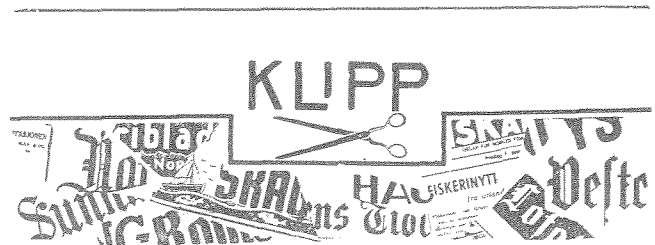
Den portugisiske eksport av fiskekonserver.

Statistikken for den portugisiske utenrikshandel viser for de tre første kvartaler i fjor (januar—september 1946) en samlet utførsel av hermetikk på 37 419 tonn til en verdi av 453 710 000 Escudos (å kurs 1 kr. = 5 esc. = 90 742 000 kr.). Herav faller 434 055 000 Esc. på fiskehermetikk og 19 655 000 Esc. på «oliven og grønnsaker i konserver». Av hermetikk-eksporten står sardiner først med 26 849 tonn til en verdi av 325 434 000 Esc., under nevnte tidsrom, deretter kommer annen sardinliknende fiskehermetikk med 3251 tonn til verdi av 54 203 000 Esc.

Avisen »Jornal do Comércio«, Lisboa, framholder at eksporten av sardinliknende fiskehermetikk — på grunn av den høye anseelse som den portugisiske fiskehermetikk nyter i sin alminnelighet og prisen på nevnte fiskehermetikk — skaper store muligheter for den portugisiske fiskerinæring.

Eksporten av hermetisk tunfisk er i nevnte tidsrom 3320 tonn til en verdi av 49 240 000 Esc.

Ovennevnte eksport-tall viser sterk øking sammenliknet med førkrigsårene, og er en følge av den sterke stilling som den portugisiske fiskehermetikkindustri kunne vinne seg under krigsårene.

Mosby, forts. fra nr. 4.

Samtidig med dette arbeider vi med å finne fram til bedre forskningsmetoder instrumentteknisk sett. Før krigen konstruerte jeg således en såkalt *termisorde*, et apparat som kan føres ut fra skip og registrere temperaturen i forskjellige dybder. Under krigen er apparatet utviklet videre til en funksjonsdyktighet som har vakt den største interesse i utlandet.

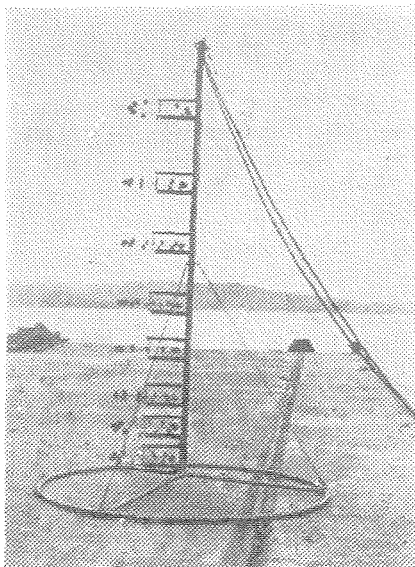
— Hvilket ønskemål har De med hensyn til instituttets organisasjon og utstyr?

— Det sier seg selv at praktisk havforskning er en kostbar affære som fordrer relativt meget i retning av fartøyer og instrumenter, og selvsagt er det ønskelig å ha så store ressurser som mulig. Men til syvende og sist er det ikke bare pengene det kommer an på, en umåtelig viktig ting er f. eks. å velge problemene med klokskap. Jeg tror myndighetene er på det rene med at det lønner seg å investere penger i forskningen, men jeg ser det slik at de norske oseanografer må se seg ut problemer som det er mulig å løse med rimelige hjelpemidler. Det er ingen tivil om at det finnes problemer som både er sentrale nok og som også kan løses med begrenset apparatur og arbeidskraft.

— Kan det pekes på praktiske resultater av oseanografenes arbeid.

— Som vitenskapelig institutt er den oseanografiske avdeling et fritt forskningsorgan som har til oppgave å bidra til fagets fremme uten hensyn til den direkte praktiske betydning.

Imidlertid har det jo vist seg at sunn forskning i regelen fører til praktiske resultater før eller senere likevel. Og i mitt fag er det ikke vanskelig å nevne eksempler på hvorledes den frie forsker kan hjelpe det praktiske livs folk. Således ble jeg f. eks. oppfordret av havnedirektøren til å foreta en detaljert kartlegging av Tromsøundet, der strømforholdene hadde betydning for trafikken og for utbyggingen av havneanleggene. Jeg fikk utarbeidet detaljerte strømkarter, som forutsier strømforholdene til de forskjellige tidspunkter. Det viste seg likevel en ikke uvesentlig usikkerhet i beregningene — på grunn av turbulensen. I løpet av sekunder kan strømmen plutselig skifte voldsomt i retning og hastighet. Slik førte en helt praktisk oppgave direkte inn til de samme

Professor Mosby's apparat til undersøkelse av strømfriksjonene på havbunnen. Det når opp til tre meter over bunnen, slik at det registrerer bunnfriksjonenes innflytelse på strømhastigheten.

kritiske vanskelighetene som vitenskapen forsøker å løse fra et annet utgangspunkt.

Den norske kyst er slik at strømmene mange steder bør være best mulig kartlagt av hensyn til skipsfarten. I den forbindelse kan jeg nevne at jeg i fjor etter anmodning utdannet folk fra Sjøkartverket i strømmåleteknikk. De store, praktiske oppgavene er ikke vår sak, men vi vitenskapsmenn hjelper gjerne det praktiske livs folk med metodikken og det teoretiske grunnlag.

Ved denne anledning er det én ting som ikke skal være usagt, sier professor Mosby til sist. — Jeg må uttrykke min største anerkjennelse for den innsatsen som min forgjenger, professor *Helland Hansen* har gjort både forskningsmessig og ved oppbyggingen av instituttet. Ved hjelp av sitt lille fartøy «Armauer Hansen», verdens minste havforskningsfartøy, har han utført et vitenskapelig arbeid som har gjort Norges navn anerkjent og respektert på området. Under og etter krigen har større nasjoner, ikke minst U. S. A., tatt opp oseanografien med et utstyr og i en utstrekning som Norge ikke kan make. Mitt håp er at vi skal holde oss på høyden likevel, at vi nå og i framtiden skal kunne bygge videre på de tradisjoner som vi tar i arv etter min gamle lærer *Fridtjof Nansen* og professor *Helland Hansen*.

I FREMMED TJENESTE.

I 1941 da tyskerne ennå var sikker på å vinne krigen, stod det en artikkel på ledende plass i «Deutsche Fischerei-Rundschau» om *Fiskeriene etter krigen*. Her var det opplyst hvorledes framstående tyskere tenkte seg at Norges innsats i fiskeriene skulle være for framtiden, og for de nordmenn som ble kjent med planene var det et mørkt bilde. Der stod blant annet under omtalen av de tyske trålplaner:

»En annen måte hvorpå en kan avhjelpe mangelen på dekkspersonale er å bruke utenlandske arbeidere. Det er da bare nødvendig å mønstre så stor tysk besetning på trålerne som er nødvendig for å kunne gå vakter. Uten-

dingene blir å ta ombord som fiskere. De blir bare brukt til tilvirking av fangsten, og satt på land når tråleren skal gå hjem. Disse folk tas ombord i Honningsvåg når det gjelder fiske på Bjørnøya, Spitsbergen og i Barentshavet, og i Harstad når det gjelder tråling på norskekysten. Disse folk får bare lønn i forhold til fangsten og ingen hyre.

Kommentar til disse planer er for så vidt overflødig. Det er klart at ved gjennomføringen ville vår framtid som fiskerinasjon være spolert, i beste fall fikk vi være lottkarer under tyskerne, på deres vilkår og under deres kommando. Tyskerne fikk ikke høve til å sette planene i verk.

I vinter har det hendt at norske fiskere i Nord-Norge har latt seg bruke av engelske trålere nøyaktig på den måte som tyskerne planla for seg. Norsk fiskemanskap som kjenner bankene og forholdene utenfor kysten, bruker sin fagkunnskap i fremmed tjeneste. En kan gå ut fra at når denne trafikken først er begynt, vil den øke i omfang — så lenge det ikke er forbudt ved norsk lov.

Det kan være fristende å nytte harde og stygge ord om de fiskere som lar seg bruke på denne måten, og likevel er ikke skylden først og fremst deres. De velger å gå over til den form for fiske som er i kontakt med framtiden, noe de ikke har høve til om de skal drive fiske på norske fartøyer.

Det er ganske rystende at dette skal skje, men enda mer rystende at Norges Fiskarlag fremdeles vil kjempe imot et *norsk* trållfiske. Der ropes på faren ved et kapitalistisk norsk fiskeri, og så ser en bort fra at norske fiskere ved den politikk som spilles i hendene på en av verdens største kapitalistiske organisasjoner. Det som her skjer, bør være et varsel for Norges Fiskarlag og de kretser som fremdeles kjemper imot utviklingen av de norske fiskerier, at de menige fiskere begynner å bli utilfreds med de retningslinjer Norges Fiskarlag har trukket opp.

Fiskeridirektøren har nå også ropt sitt varsko om de farlige følger det vil ha, om en fortsatt nekter å ta i bruk de moderne metoder som trålen representerer. Han understreker at det gjelder vår posisjon som fiskerinasjon. De som enda ikke forstår alvoret i situasjonen, vil aldri bli overbevist, selv ikke når de i likhet med kjerringen mot strømmen, blir revet overende. (»Bergens Tidende« 16. januar 1947).

Livbåt, 150—175 kb. fot, fortrinnsvis med utstyr, ønskes kjøpt. Johannes Østensjø & Co. A.s Haugesund

Litteratur.

Continental views on fish stock depopulation. Fishing News. No. 1762 p. 16. Aberdeen 4. Jan. 1947.

Eksportens problemer. N. Utrh. 1 s. 4.

Fiskefileteringsmaskin. (Ziemba, J. V. Food Industries 18, 1530 — 4. 1946). Tidskr. Herm. 1 s. 23.

Frozen fish live again, but not if the job is done thoroughly. Fishing News. No. 1762 p. 3. Aberdeen 4. Jan. 1947.

Handelsavtalen med Sovjet-Samveldet. N. Utrh. 1 s. 9.

Den franske fiskerinæring.

»Fiskets Gang« har oversatt et innlegg i debatten om reorganisasjonen av Frankrikes fiskerier som opprinnelig er framkommet i sjøfartsbladet »Le Marin«. Artikkelen er skrevet ut fra et planøkonomisk synspunkt og resonnementets art vil neppe være ukjent. Artikkelen inneholder imidlertid en del opplysninger om Frankrikes og nabolandenes fiskerinæring, som kan være av interesse. Den gir også et inntrykk av de tanker som sysselsetter franskmennene i forbindelse med deres fiskerier.

»Vi hører med til dem som går inn for en planmessig gjenreisning av vår fiskerinæring, og henregner oss på ingen måte til skeptikerne, som gjerne vil la det gamle system råde også når vi tar fatt med gjenoppbyggingen.

Ved bygging av et hus lager man på forhånd en plan som tar hensyn til tomtens beskaffenhet, det interiør en ønsker, kort sagt eierens personlige smak. Når det gjelder våre fiskerier må fiskeflåten gjenoppbygges med henblikk på vårt lands behov for fiskeprodukter og våre eksportmuligheter for fiskevarer avpasset etter de fiskerikdommer som er tilgjengelige for oss, og uten å miste av syne forholdet mellom vår produksjonspris og prisene på verdensmarkedet.

En plan kan ha sin verdi, hvis den sikrer fiskerne et tilfredsstillende utkomme og tillater anleggene til fiskens tilvirking å drive rentabelt. Store deler av kystbefolkningen og de tilknyttete industriens velstand er avhengig av at fiskerinæringens utøvere får levelige vilkår. Men en må også på vitenskapelig basis sørge for at det ikke drives rovdrift på bestanden, som er grunnvullen for næringen. Opprettelsen av en plan behøver ikke å føre oss ut i det utopiske. Som bevis for dene påstand kan en nevne de 2 5-årsplaner for den suksessive utbygging av fiskerinæringen i U. R. S. S. og den tyske 4-årsplan. Disse planer ble kraftig fordømt på forhånd, men erfaringen viser at resultatene er glimrende.

Hvor meget må vi fiske? Til å begynne med vil det være påkrevd å søke å bringe på det rene hvor meget hjemmemarkedet kan avta, og hvor stor eksport av fiskeprodukter vi kan regne med. Samtidig er det nødvendig å gjøre et forsiktig anslag over de minimumskvanta vårt land må finne seg i å importere. Ved betraktningen velger vi 1938 som basisår. Dette år var et godt år med hensyn til mengdemessig avkastning av våre fiskerier. De tidligere største utbytter ble kraftig overskredet, og i franske og algierske havner ble det brakt i land i alt 372 000 tonn fisk og skalldyr. Vår tallkilde er den offisielle fiskeristatistikk, hvis tall antas å ligge langt under det virkelige kvantum. Fangstmengden i 1938 var imidlertid i henhold til statistikken 20 pst. større enn gjennomsnittet for de foregående 10 år og 45 pst. større enn fangstmengden i 1928. Da statistikken summerer råfisk og saltfisk uten omregning av sistnevnte, vil det være korrekt å øke ovennevnte tall med 120 000 tonn for å bringe den faktiske råfiskproduksjon på det rene.

Saltfisk: Før krigen produserte vi gjennomsnittlig 60 000 tonn saltet torsk årlig. Herav ble ca.

tredjedelen eksportert. Til tross for at der ble drevet en iherdig propaganda og til tross for fiskerederne og tilvirkernes anstrengelser for å skaffe et førsteklasses kvalitetsprodukt, ble det innenlandske konsum ikke stort nok.

Våre viktigste utenlandske kunder var Italia (30 pst. av saltfiskeeksporten), Hellas (15 pst.), Spania (10,5 pst.), Portugal (9 pst.). Vårt imperium talte også store avtakere, således Martinique, Guadeloupe, Algerie, Reunion, — tilsammen avtok koloniene tredjeparten av eksporten.

Det er en kjensgjerning at Portugal og Spania allerede før krigen gjorde store anstrengelser for å bli selvberget med torsk. Portugal produserte i 1945 bortimot 25 000 tonn eller dobbelt så meget som før krigen. Spania regner med å kunne greie seg uten import når landet har 50 trålere; det har nå 30. Spanias totalproduksjon av fisk nådde i 1945 520 000 tonn eller 45 pst. mer enn før borgerkrigen, og landets ambisjoner er stadig meget store. Det nye Italia har ikke oppgitt fasist Italias planer, og har fremdeles til hensikt i størst mulig utstrekning å unngå saltfiskimport.

Så lenge som premieringen av fransk eksport er opphevet, skal vi gjøre oss små illusjoner med hensyn til våre eksportmuligheter.

Det tør være et åpent spørsmål om vi makter å holde på våre kunder Antillene. På dette marked gjør konkurransen fra Kanada, Nyfundland og Island seg stadig sterkere gjeldende. Våre store fiskeredere er imidlertid fullt oppmerksom på dette forhold, og det er nettopp derfor de har slikt hasiverk med å få gjenoppbygget den utmerkete flåte de hadde før krigen.

Hvis vår eksport i framtiden kan komme opp i 10 000 tonn årlig må vi være fornøyd. Hvis hjemmemarkedets interesse for saltet torsk holder seg på samme nivå som nå, kan behovet for salttorsk til innenlands bruk anslås til 50 000 tonn.

Fersk og frossen fisk: I 1938 ble det i Frankrike (Corsica ikke medregnet) ilandbrakt 270 000 tonn fersk og frossen fisk (3000 tonn frossen) og 7000 tonn skalldyr. Av kvantumet ble 43 000 tonn levert til hermetikfabrikkene og 34 000 tonn, hvorav 35 pst. sild til salting.

Hvis de 10 700 tonn som ble eksportert blir fratrukket og de 16 200 tonn som ble importert blir tillagt, skulle det innenlandske forbruk bli 198 500 tonn. Avrundet kan kvantumet settes til 200 000 tonn. Av dette kvantum ble 58 000 tonn omsatt på Parisermarkedet, 5000 tonn i innlandsdistriktene og 92 000 tonn i kyststrøkene ved Atlanterhavet og Middelhavet.

Ut fra disse tall må man kunne foreta en beregning av Frakrikes framtidige behov.

Vi tror at det blir vanskelig å utvide omsetningen i departementer som har adgang til havet i vesentlig grad. Muligens kan en utstrakt distribusjon ved hjelp av fiskebiler, særlig med henblikk på de større industri- og havnebyer øke kvantumet noe — anslagsvis med 10 pst. Betingelsen må være at mindreverdige vare til høy pris utelukkes. Parisermarkedet er neppe maksimalt utnyttet. Det skulle være mulig å øke omsetningen med 15 å 20 pst. på dette markedet, forutsatt kvalitetsvarer, rimelige og jevne priser. Økingen ville for øvrig kunne bli betydelig større, dersom offentlige institusjoner som hæren, forsorgsvesenet, skolebespisningen og liknende kunne gjøres interesserte.

Men det er hevet over enhver tvil at hovedarbeidet må legges på de øvrige innenlandsdepartementer, der som en virkelig stor omsetning skal bli resultatet.

I 1938 ble det i 11 departementer spist mindre enn 500 gram fisk pr. person, i 18 mindre enn 1 kg, i 20 mellom 1 og 2 kg, i 11 mellom 2 og 3 kg, i 6 mellom 3 og 4 kg og i 6 mellom 4 og 5 kg. Gjennomsnittstallet for hele landet er 5 kg. Med andre ord bruker 72 av 89 departementer under gjennomsnittet. Alt synes å ligge til rette for en kraftig øking av forbruket.

Det er lett å konstatere at forbruket avtar etter hvert som en fjerner seg fra kysten. Nesten alle de departementer hvor konsumet ligger under 2 kg pr. individ årlig, finner en i øst og sør for en linje Arcachon—Orléans—Laon, og de områder hvor konsumet er særskilt lite ligger i fjelltraktene midt i landet.

Forbruket er avhengig av folketettheten og kommunikasjonene og kundenes tiltro til fiskens kvalitet. Mulighetene for større omsetning utenfor tettbyggete strøk og byer er mindre, men betingelsen er over alt at fisk kan konkurrere prismessig med kjøtt.

Det er også av betydning at vi opptar bearbeidelsesmåtene til revisjon, likeledes forsendelses- og salgsmåten. Vi bør legge an på standardpakninger av filet med varemerke, og spesielt bør vi legge an på å utbre frossen fisk, fortrinnsvis filet. I dag er konsumet av frossen fisk i Frankrike relativt stort. De første 6 måneder av 1946 ble det solgt 8000 tonn importert filet. Frossenfisk har funnet sin plass på matbudsjettet til innbyggerne i de store industrisentra, i offentlige institusjoner, ja sogar innen det høyere borgerskap. Det er til den vi må sette vår lit, hvis forbruket skal kunne økes i større skala, og et årlig forbruk av 30 000 tonn frossenfisk på hjemmemarkedet synes ingenlunde overdrevet.

Importen: Frankrike med over 70 000 fiskere, en stor fiskeflåte, en langstrakt kyst, skulle ha store muligheter for å bli selvberget med fisk.

Men hvorfor har vi importert og importerer vi fremdeles fisk? Det er handelspolitiske forhold som er årsaken. Vi er nødt til å importere fisk og skaldyr for å finne avsetning for våre automobiler, våre parfymers og våre uetterliknelige luksusartikler — i det hele for å skaffe avsetning for våre industridrivendes

og håndverkeres produksjon og for å oppnå en gunstig posisjon for vår handelsflåte.

En kan også påvise en annen grunn for importen. Hvis en fransk fiskehandler ikke selv makter å forsyne sitt marked alene, foretrekker han import fra Nederland, Belgia, Danmark, Norge, Storbritannia eller til og med fra Sverige, framfor å kjøpe et fransk produkt av et eller annet fransk fiskefirma, som han betrakter som konkurrenter.

Som en tredje årsak kan nevnes at utlendingene til tross for at de må betale toll, lisensavgift og avgift for sunnhetskontroll, hittil har kunnet levere fisken til lavere priser enn våre fiskere har vært i stand til. For det fjerde importerer vi fisk fordi det er folk med stor innlytelse som lever av fiskeimport, folk som forstår å utnytte de muligheter innen- og utenrikspolitikken er så rik på.

I årene 1929—1931 ble importen en virkelig fare for vår fiskerinæring og våre fiskere. Importen utgjorde den gang 20 pst. av vår egen fangst, og samtidig svant vår eksport inn til det rene intet.

For å få bremset denne lite ønskete utvikling, framtvang produsentenes krav kontingenteringspolitikken. Det var imidlertid dem som kunne fortelle våre parlamentarikere at en slik foranstaltning ville medføre prisforhøyelse på fiskevarer. Det ble framholdt at enhver øking av tollsatsene ville få følger på Parisermarkedet, med andre ord på prisene i hele landet, da Parisermarkedet er det bestemmende. I 1934 bestod mengden av utenlandsk fisk på dette marked bare av $\frac{2}{3}$ av det tilsvarende kvantum i 1930, men en merket ingen prisstigning, tvert imot. Denne politikk viste seg å være gunstig, og i 1938 under det dobbelte trykk av disse tollforanstaltninger samt en av våre tallrike valutadevalueringer, utgjorde importmengden av fersk og frossen fisk ikke mer enn 8 pst. av tilførselene fra egen produksjon, og samtidig kom vår eksport opp på høyde med nivået før 1929.

Framtidig import. Vår import vil være avhengig av pris utviklingen og de internasjonale handelsoverenskomster. Den konferanse som ble holdt av FAO i Quebec i 1945 under UNO's auspisier, kan tyde på at vi kan frykte det verste. Den økonomiske overenskomst som vi sluttet med De Forente Stater i Washington våren 1946, synes å bekrefte dette inntrykk. Vi har gått med på å oppgi vår kontingenteringspolitikk så snart som forholdene for øvrig er blitt normale, og har forpliktet oss til å erstatte vår vekt-tolltariff med en verditolltariff. Denne siste avgjørelse er ikke minst alvorlig, fordi den slår våre porter på vidt gap for varer fra land med lavt prisnivå.

Vi kan bare avbøte denne trusel ved å produsere til priser som ligger på omtrent samme nivå som de store eksportland i nord og nordvest.

For øyeblikket ligger utsagsprisene på fisk på et kunstig løvbundet nivå, langt under varens verdi og dens selvkost. De nærmer seg de priser som britiske og skandinaviske fiskere kan levere til, men dette skyldes så godt som utelukkende den sterke depresiering av vår valuta. Det er imidlertid ganske tydelig, at prisene på importvarene beveger seg nedover etter

Forts. s. 60.

Norges utførsel av fiskeprodukter fra 1. januar til 18. januar 1947 og i uken som endte 18. januar.

Tollsteder	Vårsild		Fetsild og skåret sild tnr.	Størsild tnr.	Islandsild tnr.	Brisling tnr.	Klippfisk i alt tonn	Tørrfisk i alt tonn	Rogn tnr.	Rogn fersk kg	Damp-tran tnr.	Rå-tran tnr.	Blank tnr.	Brun Blank tnr.	Hai-tran tnr.	Hval-olje-følsyre tnr.	Herdet hval-olje tonn	Hval-olje tonn	
	Saltet tnr.	Flekkesild tnr.																	
Fredrikstad ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190
Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik	7 558	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenesh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund ²⁾	1 805	—	164	—	—	—	42	145	13	1 045	799	—	28	—	—	—	—	—	78
Bergen ³⁾	—	—	1 492	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alesund	—	—	1 000	—	100	—	17	6	—	—	1 965	—	276	20	—	—	—	—	—
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kr.sund ⁵⁾	—	—	116	—	—	—	—	—	—	2 288	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trondheim	—	—	281	—	—	—	—	—	—	495	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre ⁶⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	9 363	—	3 053	—	100	—	372	156	14	6 572	2 764	—	454	59	—	—	—	—	268
I uken	1 805	—	1 193	—	—	—	233	44	3	—	1 578	—	93	59	—	—	—	—	268

Tollsteder	Herdet spisefett tonn	Sel-tran tnr.	Sildolje tnr.	Sild, fersk tonn	Sild, røykt kg	Makrell, saltet tnr.	Makrell, fersk tonn	Laks, fersk kg	Levende ål kg	Annen fersk fisk tonn	Hummer kg	Reker kg	Fisk, saltet tonn	Side-mel tonn	Tor-skemel tonn	Annet mel tonn	Sel-skinn kg	Herm-tikk tonn	
																			Fredrikstad
Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6 293	1 835	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenesh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	126	—	—	20	—	—	—	—	209	2 850	485	563	—	—	36	21 983	—	504
Florø	—	—	—	—	120 080	—	—	—	—	3	—	240	40	—	—	—	—	—	—
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alesund	—	133	—	—	55 685	—	—	—	—	167	150	300	284	—	—	—	—	—	7
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krist.sund	—	—	—	80	—	—	—	—	—	33	—	768	836	—	—	—	—	—	8
Trondheim	—	—	—	26	—	—	—	86	—	212	—	5 484	2	—	—	—	—	—	39
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	30	—	—	—	—	—	—	—	78	—	—	—	—	—	75	25	—	—
Andre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	160	289	90	106	175 785	—	—	86	—	828	30 849	15 655	1 747	—	75	61	21 983	—	1 361
I uken	34	72	70	80	98 440	—	—	86	—	315	11 435	7 069	1 162	—	—	36	20 711	—	954

¹⁾ 216 kg krabbe. ²⁾ 1 793 kg haifinner. ³⁾ 400 kg rogn røykt, 0,9 tonn annen tran, 423 kg laks røykt. ⁴⁾ 7 tonn hvalkjøtt. ⁵⁾ 14 675 kg fiskelim, 8 tonn urøkte sildesardiner. ⁶⁾ 164 kg røykt laks.

Tillegg til Fiskeridirektørens register over merkepliktige norske fiskefarkoster.

Møre og Romsdal fylke.

Forts. fra nr. 4 1946, s. 48.

Farkostens nummer, art og navn	Materiale	Byggear	Lengde	Bredde	Dybde	Maskinens			F. og fangstbåt	Eierens (den korresponderende reders) navn og postadresse
						navn	byggear	antall HK		
25 Må. Seir ¹⁾	T	40	24.5	7.5	3.5	Marna	6	0	Ingvald Stene, Langøyneset	
26 Ms. Freydig ²⁾	T	24	34.0	10.1	4.8	Helseth	8	0	Johan O. Kvernes, Sveggsundet	
36 Ms. Rapp ³⁾	T	18	34.0	10.6	4.2	Rapp	38	14	0	Magnar Hoel, Henda
37 Mk. Norvald ⁴⁾	T	14	37.0	12.4	6.1	Rapp	27	20	1	Ivar Solberg, Bremsnes på Norm.
41 Må. Tor ⁵⁾	T	39	24.5	7.0	4.0	Helseth	?	7	0	Torger I. Ramsøy, Sveggsundet
44 Mk. Erling ⁶⁾	T	23	62.0	—	—	Wichm.	36	40	4	Jonas Visnes, Kjønnøy
45 Mk. Reksund ⁵⁾	T	19	70.0	—	—	Liaaen	43	150	6	Jonas Visnes, Kjønnøy
48 Må. Trulsen ⁸⁾	T	27	23.0	7.0	3.5	F. M.	38	5	0	John Aandahl m. fl., Bruhagen
51 Mk. Stanley ⁹⁾	T	18	48.0	14.0	7.0	Finnøy	29	42	4	Jakob K. Gården, Ekklisøy
54 Må. Sabben	T	40	25.0	5.0	4.3	Sabb	40	7	0	Sivert Sæterbø, Remsvik
56 6/å Rolf	T	45	23.0	7.0	3.0	—	?	?	0	Ragnvald R. Brevik, Bruhagen
56 Må. Gerd ¹⁰⁾	T	31	21.0	6.0	3.0	Marna	?	6	0	Olaf Strandheim, Øksevåg
62 Må. Kvikk ¹¹⁾	T	37	28.0	8.7	4.2	Marna	37	7	0	H. Jakobsen m. fl., Bremsn. på N.
65 Mk. Staut ¹²⁾	T	05	56.0	14.0	7.1	Wichm.	41	40	5	Ingv. Uran m. fl., Langøyneset
70 Mk. Fridtjof ¹³⁾	T	13	39.5	12.2	4.7	Heimdal	23	20	1	Arne Røeggen m. fl., Sveggsund
71 Må. Lyren	T	45	24.4	7.7	3.2	Marna	43	6	0	Nikolai Berget, Sveggsundet
73 Må. Måken ¹⁴⁾	T	35	23.0	5.8	3.0	Sabb	?	4	0	Magnar Kjønnøy, Kjønnøy
76 Må. Ternen	T	44	24.0	8.0	3.0	Marna	42	4	0	Jokan Løvold, Langøyneset
98 Må. Treff	T	?	21.0	6.0	2.8	Regal	?	6	0	Peder P. Liabø, Dale pr. Kr.s. N.
102 Må. Spretten ¹⁵⁾	T	?	21.0	6.0	3.0	Sleipner	?	6	0	Birger Nedal, Basselvika
121 Mk. Leik	T	45	32.0	9.5	4.2	Stabil	?	10	1	Har. Korsnes m. fl., Dale pr. Kr.s
122 Mk. Sverre ¹⁶⁾	T	01	49.0	13.5	6.5	Finnøy	46	42	3	Jakob K. Gården, Sveggsund
128 Mk. Nordlys ¹⁷⁾	T	27	30.8	9.5	5.0	Glimt	?	9	1	Kolbjørn Iversen, Bremsn. på N.
148 Må. Sjøfugl	T	46	21.0	7.0	3.1	Marna	46	4	0	Karl Kjønnøy, Langøyneset
157 Mk. Tor ¹⁵⁾	T	22	28.0	8.5	4.5	Helseth	?	8	0	Jørgen Hasselø, Henda
160 Mk. Signal ¹⁸⁾	T	16	45.5	14.3	6.6	Union	38	30	2	Ivar Gustad m. fl., Kjønnøy
161 Ms. Hæn ²⁰⁾	T	06	36.3	13.4	5.7	Glimt	28	30	1	Peder J. Wisnes, Kjønnøy
165 Må. Prutten ²¹⁾	T	44	24.0	7.0	3.8	Real	46	6	0	Magnar Våge, Bremsnes på N.
166 Må. Tor	T	35	30.0	9.5	4.3	Gideon	35	6	0	Haral. Fosvik, Bruhagen.
167 Må. Kvikk										Utgår
173 Mk. Palander ²²⁾	T	14	41.0	14.0	7.0	Hjelset	28	40	1	Ch. K. Hasseløy, Hasløy
174 Ms. Brødrene ²³⁾	T	35	34.0	9.5	5.0	Glimt	?	8	0	Kr. Iversen m. fl., Bremsn. på N
187 Må. Steinar ²⁴⁾	T	42	22.0	8.0	5.0	Marna	39	5	0	Iver Risholm, Henda
179 Havblink ²⁵⁾	T	36	24.4	7.9	?	Marna	39	6	0	Emil P. Klubben, Bremsn. på N.
185 Kvikk ²⁶⁾	T	16	23.0	6.0	3.0	Rollo	38	8	0	N. L. Rosandtrø, Bremsn. på N.
186 Må. Rutt ²⁷⁾	T	34	21.0	6.0	3.2	Sabb	44	4	0	Kåre Hasseløy, Hasseløy
191 Må. Måken	T	25	23.0	5.0	3.5	Levahn	23	5	0	Meier J. Fevåg, Bruhagen
199 Mk. Noregg ²⁸⁾	T	39	50.0	14.5	7.3	Heimdal	42	60	1	Magnar Kjønnø, Kjønnøy
218 Mk. Hilda ²⁹⁾	T	40	44.0	12.8	6.0	Rapp	44	35	1	Martin Brekstad m. fl., Sveggs.d.
224 Må. Ternen										Utgår

1), 10), 15), 17) Eierskifte. — 2) Omb. 1944. — 3), 27) Eier- og motorskifte. — 4) Tidl. reg. Må. Fart kondemnert. — 5), 7) Omb. 1940 og motorskifte. — 10), 20), 22), 25), 26), 28), 29) Motorskifte. — 6) Tidl. Mk. Erling solgt i 1933. — 8) Tidl. reg. Må. Fram kondemnert. — 9) Omb. 1934 og tidl. reg. Mk. Fremtid utrangert. — 11) Tidl. reg. Må. Blink solgt til Aure M — 106 — A E. — 12) Omb. 1944 og motorskifte. — 13) Eier- og motorskifte og beriktigelse. — 14) Tidl. reg. Må. Skarven solgt til Straumsnes. — 16) Motorskifte omb, 1937. — 18) Tidl. reg. Må. Ramm solgt til Brartvær M, — 139 — B V. — 19) Omb. 1943. — 21) Tidl. reg. Må. Børsen solgt til Valberg. — 23) Omb. 1945 og navneforandring. — 24) Tidl. reg. Må. Braken solgt til Kornstad M — 7 — K D.

Den franske fiskerinæring. Forts. fra s. 57.

hvert som eksportlandenes produksjon vokser. Våre egne priser må dog holdes på det nåværende nivå for å sikre næringens utøvere et rimelig utkomme.

På disse premisser er det vanskelig å anslå vår framtidige import. Med all optimisme kan den muligens begrenses til 1000 tonn pr. måned — 12 000 tonn pr. år.

Eksporten: Med hensyn til vår fiskeeksport er stillingen minst like usikker som framtidsutsiktene for øvrig.

Tidligere var våre største kunder Italia, Spania og Sveits. Sanksjonspolitikken lukket det italienske marked, og Sveits synes ikke å interessere seg for våre fiskevarer. Sveits, Østerrike, Tsjekkoslovakia, Ungarn og Polen importerte i 1937 tilsammen et kvantum som ikke oversteg 30 000 tonn. Vår andel herav var ikke på mer enn 300 tonn.

Det spanske marked synes stengt, formodentlig på grunn av at havfisket fra den iberiske halvøy har hatt en hurtig utvikling.

Polen optok allerede før krigen havfiske i farvann utenfor den mer fiskefattige Østersjøen ved hjelp av innkjøpte britiske trålere. Etter krigen har polakkene intensivert sine anstrengelser godt hjulpet av UNRRA, som har skaffet landet nye fiskefartøyer.

Italia kunne visstnok vært et bra marked, hvis bare ikke landet driver sine sjøbergings-anstrengelser for langt ved å sende trålere og fryseriskip (fra firmaet Genepesca i Livorno) til Vest-Afrika. Italia kan også

importere fra Tyrkia, som er forsyningsentret for Hellas, Romania, Bulgaria og den nære orient for øvrig.

Det vil bli en hard kamp om disse markeder, som før krigen representerte en samlet import på 60 000 tonn — et tall som muligens vil bli fordoblet, muligens tredoblet på grunn av framskrittene på fryseteknikkens område, flytransporten og en mer aktiv propaganda.

Det tyske marked skal en ikke sette for store forhåpninger til. Våre venner englenderne anstrenger seg for å bringe på fote igjen de fiskerier som Göring i sin tid var så stolt av.

Om disse markeder kjemper norske, danske, svenske, nederlandske og tyrkiske eksportører. Kanskje kommer også tyskerne til. Islenderne vil slutte seg til denne rekken og vel også kanadierne når de blir satt utenfor av amerikanerne som bygger en mektig trålerflåte. Muligens må en også regne med russerne, som har umåtelige fiskerikdommer i Hvitehavet, på Murmanskysten etc.

Vi vil ha vanskelig for å få innpass på markedene, dersom ikke våre fiskepriser, kvaliteten av våre varer og våre kjøpmenns initiativ støttet av vårt lands handelspolitikk kan ta kampen opp med de fryktede konkurranter.

Under de gunstigste omstendigheter kan vi muligens makte å avsette til eksport 25 000 tonn, hvorav 20 000 tonn frossen fisk.

Summa summarum kan vi altså legge an på en produksjon av 260 000 tonn, hvorav 50 000 tonn frossen.

Tillegg til Fiskeridirektørens register over merkepliktige norske fiskefarkoster (forts.) Møre og Romsdal fylke.

Farkostens nummer, art og navn	Materiale	Byggeår	Lengde	Bredde	Dybde	Maskinens			F. og fangstbåt	Eierens (den korresponderende reders) navn og postadresse
						navn	byggeår	antall HK		
M — B U — Bud merkedistrikt.										
3 Må. Snøgg	T	20	20.0	6.3	2.6	Tenfjord ..	17	3	0	Karstein Vik m. fl., Harøysund
5 Mk. UIF ¹⁾		04	41.5	14.0	8.0	Skandia ...	?	20	2	Kasper Haukås m. fl., Harøys.
12 Mk. Sport		18	30.0	9.5	4.3	Hein	30	7	0	Sigvart Seternes m. fl., Harøys.
14 Mk. Hurra ²⁾		00	43.0	12.5	6.3	Brunv.	?	25	2	Johan A. Vågen m. fl., Bud
15 Mk. Arktur		88	64.0	19.0	8.0	Avanse ...	30	50	0	Juhan Solvåg, Bud
16 Må. Talla		36	24.0	7.0	3.3	Synø ...	36	7	0	Konrad Vågen, Bud
18 Må. Frey ³⁾		28	24.0	7.0	3.0	Wichm. ...	?	3	0	Knut B. Moysund, Ersholmen
23 Mk. Mai										Solgt til Fillan
24 MF. Sverre ⁴⁾		11	42.0	12.8	6.0	Helseth ...	?	16	2	Reidar L. Sunde m. fl., Ersholm.
25 Ms. Falken ⁵⁾		45	27.0	10.0	4.7	Skandia ...	30	6	0	Johs. Nygård, Ersholmen
26 Mk. Harald										Forlist
30 Må. Viking ⁶⁾		20	24.0	8.2	4.1	Helseth ...	20	10	0	Sigurd Hestad, Ersholmen
32 Mk. Nor ⁷⁾		13	39.0	12.3	6.0	Finnøy ...	?	16	2	Olav O. Bergset m. fl., Ersholm.
40 Mk. Forsøk										Solgt til Bremsnes M - 157 - B S
58 Må. Lyn ⁸⁾		32	32.0	8.0	5.0	Skandia ...	?	6	0	Ivar Moen m. fl., Ersholmen
64 Må. Duen ⁹⁾		?	29.0	10.0	5.0	Heimdal ...	37	14	3	Anton J. Vågen, Bud
71 Mk. Buaværingen ¹⁰⁾		38	58.0	17.0	9.0	Finnøy ...	?	70	4	Torvald Jekthaug m. fl., Bud
76 Mk. Bard ¹¹⁾		15	43.2	15.5	7.3	Heimdal ...	42	55	3	Harald T. Tungehaug m. fl. Bud

¹⁾ Omb. 1927 og 1937 og eierskifte. — ²⁾ Forlenget. — ³⁾ Eierskifte og beriktigelse. — ⁴⁾ Tidl. reg. Må. Laksen solgt til Veoy M — 13 — V Ø. — ⁵⁾ Om. 1944. — ⁶⁾ Tidl. reg. Mk. Hein solgt til Grip. — ⁷⁾ Tidl. reg. Må. Mågen solgt til Hustad M — 25 H U. — ⁸⁾ Omb. 1945 og tidl. reg. 6/å solgt til Træna M — 62 — F. — ⁹⁾ Eierskifte. — ¹⁰⁾ Motorskifte.